

VĚSTNÍK

Praha 30. června 2015

Ročník VIII., Číslo 6

VÝROČÍ

Jeho jméno zná snad téměř každý školák, dostalo se i do textu populární písně. Bylo mu 27 let a na 19. června připadá 105. výročí kdy se stal prvním Čechem v oblacích. Kdo byl po všech těchto údajích ještě nevěděl, tak jeho jméno bylo Jan Kašpar a v onu neděli roku 1910 uskutečnil svůj první veřejný let ve svém rodném městě Pardubicích. Dokonce bylo 19. března 1910 ustaveno České aviatické družstvo, které mělo podporovat a učit české piloty. Ing. Jan Kašpar totiž nebyl jen letec, ale také konstruktér. Jeho pokus nebyl až tak úspěšný a proto zakoupil stroj Blériotův.

Snad právě výročí této události ve spojení s tím, že výstaviště je v sousedství s letištěm Letňany inspirovalo vedení veletrhu Sběratel, k propojení akce s leteckým dnem, který bude souběžně na letišti. Bude vypraven speciální let zrekonstruovaného historického letadla Praga E 114 Air Baby, kterým bude doručena letecká pošta s příležitostným razítkem.

To však nebude jediná doprovodná akce. Naše muzeum zapůjčí u této příležitosti ze svých sbírek několik exponátů souvisejících s výrobci letadel a leteckými společnostmi včetně vzácné akcie společnosti L. Blériot, vydané v roce 1905. k vidění budou i mnohé další, neméně zajímavé kusy. Mnohé z nich budou vystaveny v České republice vůbec poprvé. Koneckonců, přijďte se podívat sami. Letošní již 18. ročník veletrhu Sběratel se bude konat ve dnech 3.-5. září 2015.

Na poslední červnový den připadá ještě jedno výročí, zdánlivě nedůležité. Dalo by se však říci, že souvisí s letectvím a jeho odnoží kosmonautikou nebo vlastně s celým naším systémem chápání světa a vesmíru a stejně jako létání bylo tehdy v plenkách. Na snímku vedle Ing. Kašpara je mladý muž, kterému je 26 let a ve své době zcela převrátil tehdejší chápání vesmíru. Právě 30. června 1905 byl otištěn jeho článek „speciální teorie relativity“. Asi málokdo by na fotografii poznal Alberta Einsteina, známého spíše jako starého muže s rozcuchanými vlasy či vyplazeným jazykem.

Přestože ve své době bylo létání bráno za něco co nemá praktickou užitečnost, bereme ho dnes za již nemyšlitelné, že bychom se bez něj mohli přepravovat. Podobně působila i na první pohled bláznivá teorie, kterou ještě nikdo nepřekonal. To, že se oba nadšenci nevzdali prvních neúspěchů je řadí mezi velikány našich i světových dějin, protože ono nadšení pro věc a objevování čehosi nového a neznámého posouvá celou civilizaci vpřed.

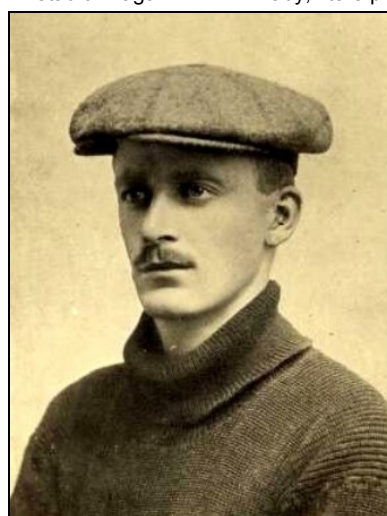
V Praze, 30. června 2015

T6197 - Pardubické letiště (Aerodrom) na dobové pohlednici z roku 1911 – výřez

Letadlo Praga E 114 Air Baby, které převezme leteckou poštu pro veletrh Sběratel

Ing. Jan Kašpar
(* 20. 5. 1883 – † 2. 3. 1927)

Albert Einstein
(* 14. 3. 1879 – † 18. 4. 1955)

PŘEDNÁŠKA

Ve čtvrtek 25. června 2015 proběhla ve valtické galerii Reistna přednáška pořádaná Muzejním spolkem Valtice a naším muzeem na téma vinařské společnosti Société Vinicole, kterou přednesl Rudolf Piša.

Zdejší muzejní spolek, který pečuje o chod Městského muzea pořádá řadu doprovodných akcí, mezi jinými právě i přednášky na různá témata nejen historická.

Po vydání našeho loňského zářijového věstníku, kde vyšel článek právě o zdejší vinařské společnosti, došlo k navázání spolupráce mezi spolkem a naším muzeem, ze kterého vyústila právě tato přednáška. Přestože byly souběžně ve městě i další významné kulturní akce, našli si zdejší obyvatelé čas i na téma o historii. Odměnou jim bylo kromě nových informací, také shlédnutí mnohých fotografií, které ve zmíněném článku nebyly publikovány. Mnohé se prostě do článku nevešly, ale některé se nám podařilo získat až po vydání článku, stejně tak i několik drobných, doplňujících informací.

S vydáním článku totiž práce na daném tématu nekončí a s odstupem času se vždy podaří zase o něco celou naši usilovnou práci doplňovat. Proto jsme rádi za informace, Vás čtenářů, k jednotlivým článkům, stejně za reakce, které mohou i detaily rozvinout. Výjimkou nebyla ani debata po skončení přednášky, kde kromě dotazů hostů byly probírány i další osudy vinařství, zejména po roce 1948. Informace od zdejších obyvatel jsou právě o to cennější, že pramení z reality a některé dále zpracujeme.

O tuto společnou akci muzejního spolku a MCP projevil zájem i zdejší vinařský závod, kterému patří Křížový sklep a tak se do Valtic, hlavního města vína s textem Société Vinicole ještě vrátíme na další přednášku.

Ve Valticích se mj. konal i závěrečný koncert 20. ročníku Concertus Moraviae za účasti operní pěvkyně Magdaleny Kožené. Na jeho konci byl nad valtickým zámek slavnostní ohňostroj, který večer ukončil.

Druhý den jsme navštívili zdejší městské muzeum a prohlédli si jeho četné expozice o životě zdejších lidí. Přestože činnost Muzejního spolku ve Valticích nejsou nijak hojně podporovány ze stran veřejné správy, má zdejší spolek nad naším muzeem tu výhodu, že má kde vystavovat.

Snad se i my časem dostaneme k tomu, aby bylo možné naše sbírky také vystavit a ukázat široké veřejnosti. Dosud za tím účelem fungují jen naše webové stránky, občasné zápůjčky jiným muzeím či poskytnuté reprodukce do odborných publikací nebo pro televizní produkci.

Pro zájemce o podobné akce, tedy přednášky vycházejících z našich článků můžeme potěšit, že se projednává možnost s Klubem filatelistů o přednášce na téma firmy Bohumila Jarolímků, který zavedl v Československu výplatní otisky Francotyp. O přesném termínu ještě není rozhodnuto, ale jistě Vás všechny zájemce včas informovat v našem věstníku.

Na závěr ještě patří poděkování manželům Rakovským za uspořádání celé akce i péči, kterou nám ve Valticích poskytli. Pokud pojedete přes toto nádherné město, nevynechejte nejen návštěvu zdejšího městského muzea, ale doporučujeme Vám také expozici Národního zemědělského muzea a vůbec mnoha dalších zajímavostí Valticko-lednického areálu.

Pohled na jednu z expozic Městského muzea ve Valticích, která se věnuje zdejšímu vinařství. Však jsou Valtice také právem nazývané hlavním městem vína a jen velmi silná povaha odolá ochutnání zdejší produkce, která patří k tomu nejlepšímu v oboru. Přijďte do Valtic sami a uvidíte na vlastní oči.

Budova Národního zemědělského muzea, expozice ve Valticích, věnované vinařství, ale i zdejší fauně a flóře.

NOVINKY

Všechny muzejní sbírky se průběžně doplňují o nové exponáty, jen se někdy nepodaří je všechny dosadit do soupisu, nehledě na jejich digitalizaci.

Sbírka, která v tomto ohledu asi trpěla nejvíce byla sbírka G, tedy papíry z celého světa mimo USA vydané od roku 1951 do současnosti. Proto Vám je dnes představíme. Ne všechny, jen ty, které patří mezi exotické, ani ne tak svojí podobou jako spíše svým domicilem. Pocházejí totiž ze zemí, které se do sbírek dostávají velmi zřídka.

Prvním takovým státem je Botswana, kde se nám podařilo získat dvě akcie z roku 1970 vydané v jihoafrických randech. Podobně vzácná je akcie firmy Plastex vydaná v libanonském Bejrútu v roce 1965. Ani blanket akcie Credit Bank of Iraq, tištěné v roce 1963 nepatří mezi tuctové kusy. Prozatím je text na této akci pro nás nečitelný, ale pomocníkem jsou poznámky z tiskárny Bradbury, Wilkinson & Co. Ltd., která akcie vytiskla. V čitelnosti již o poznání lepší akcie Haitsko-americké banky v Haiti, která vzhledem k regionu působí jako klasická americká akcie. Bohužel není datovaná, ale dá se zařadit do let 1960-1970 a na upřesnění se bude ještě dále pracovat.

Podoba jamajské akcie zdejší telefonní společnosti The Jamaica Telephone Company Limited je klasickou britskou akcií, tedy země pocházející z náručí původního impéria. Máme tři druhy, z nichž představujeme ten první, vydaný v roce 1968 ještě na jamajské libry, ty další druhy jsou již vydané na jamajské dolary zavedené právě v roce 1968.

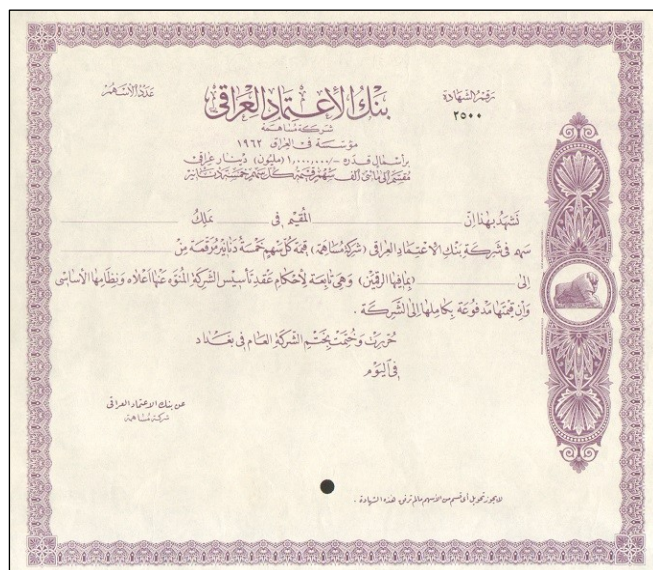
Poslední dnes představená akcie pochází z Číny. Ne však z té kontinentální, ale z tzv. Taiwanu. jde o akcii firmy Taiwan Province Cooperative Bank vydané v roce 1954. Bohužel, stejně jako arabsky vytištěná akcie je pro nás prozatím spíše směsí nečitelných znaků než čitelnou listinou, ale časem si všechny podobné exotické exponáty necháme odborně přeložit.

G3194 - akcie Botswana RST Ltd.

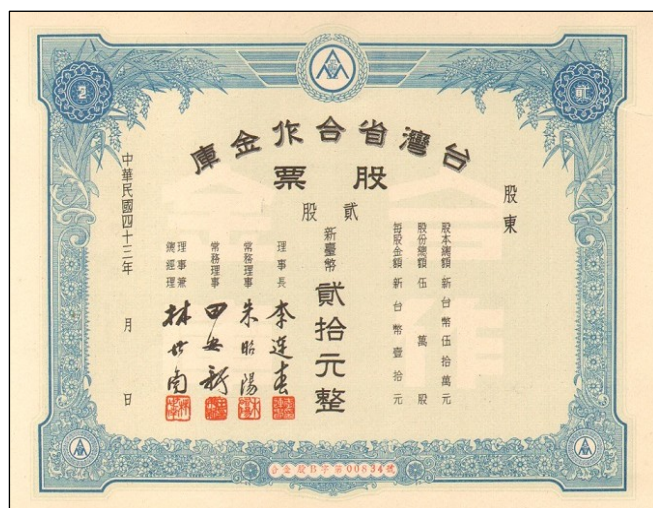
G3311 - akcie Plastex S. A. Libanaise

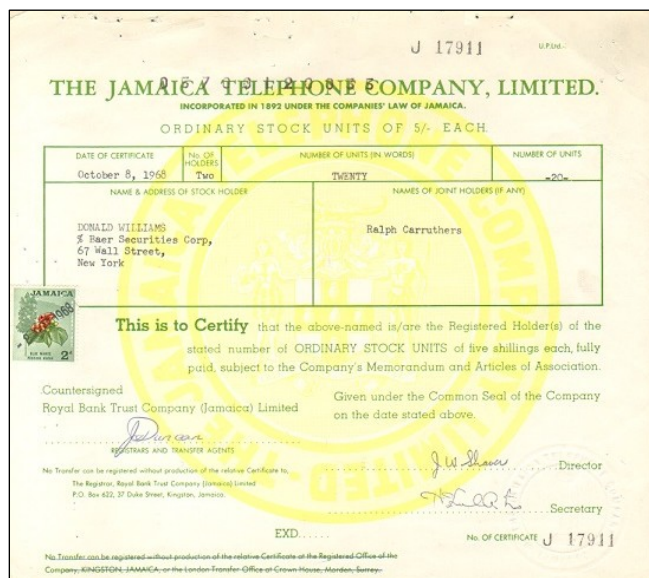
G3247 - akcie Credit bank of Iraq, vytištěná v roce 1963 v Londýně

G3244 - 100 akcií Haitian-American Bank of Haiti asi z let 1960-1970

G3470 - akcie Taiwan Province Cooperative Bank asi z roku 1954

G3252 - akcie The Jamaica Telephone Company, Ltd. z roku 1968

**PROJEVIT ODVAHU A EMOCE JE NĚKDY TĚŽKÉ.
PODPOŘIT MYŠLENKU SE DÁ SNADNĚJI, TŘEBA
JEN DROBNÝM SYMBOLICKÝM PŘÍSPĚVKEM.**

**PODPOŘTE PROSÍM, PROJEKT NAŠEHO
NADAČNÍHO FONDU A VZNIK MUZEA**

Muzeum cenných papírů, nadační fond, Pod Vilami 1038/13, 140 00 Praha 4 - Nusle, IČ 28 42 98 93, fond zapsán v nadačním rejstříku MS v Praze N 697. Věstník je vydáván měsíčně jako zpravodaj o činnosti fondu a jeho sbírkách. Je šířen prostřednictvím webových stránek muzea za pomoci DAS MEDIA, a.s. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. **Šíření všech reprodukcí i textů bez dalšího souhlasu MCP je zakázáno a podléhá autorskému a reprodukčnímu právu.**